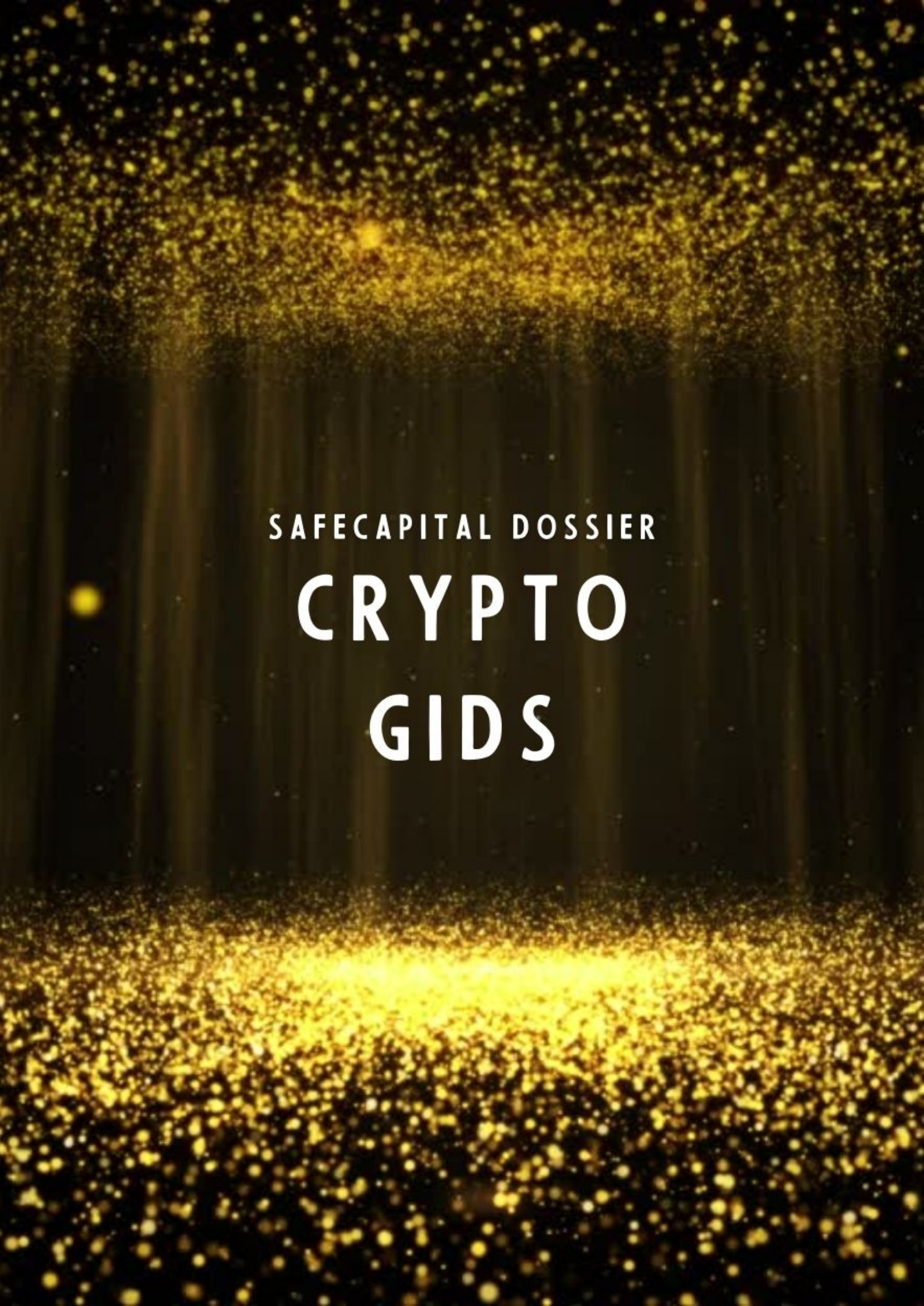

The background is a dark, almost black, space filled with a dense field of small, bright golden-yellow particles. These particles are concentrated in two main horizontal bands, one near the top and one near the bottom, creating a sense of depth and light. Vertical rays of light or particle trails extend from these bands towards the center, where the text is located. The overall effect is one of a vast, shimmering, and dynamic environment.

SAFECAPITAL DOSSIER

CRYPTO GIDS

INHOUDSTAFEL

Editoriaal	1
Van start.....	2
De basis	3
De munten	4
De stappen	5
#1: Klein begin.....	6
- Aankoop	6
- Opslag	6
- Verkoop.....	7
#2: Exchanges.....	7
- 2FA	8
#3: Opslag	10
- Kleine bedragen	10
- Software wallet	10
- Paper wallet	10
- Hardware wallet.....	11
- BTC	12
- Monero	13
Tot slot	14

SC is een uitgave van:

Meraki Publishing EOOD
Korab Planina Street 8-10
1407 SOFIA - BULGARIJE
BTW: BG202925879

Klantendienst:
support@safecapital.eu

Crypto is uitgebroken: mis deze golf niet

Beste abonnee,

Macrotrends, de voorloper van Safecapital, was het eerste blad in de Lage Landen dat cryptomunten in de kijker plaatste. Op 7 januari 2012 raadden we Bitcoin aan, toen aan 5,36 EUR, en in 2015 cashten we voor een eerste keer uit op en rond een koers van 15.000 EUR. Meer dan x2000 dus, wat inderdaad "life changing returns" zijn, zoals een abonnee het toen omschreef.

Ik zeg wel degelijk "we", omdat de expertise die opgebouwd werd binnen MT ook mee naar Safecapital verhuisd is, samen met vele abonnees die de superwinsten niet vergeten zijn. Want in 2015 deden we het nog eens: we raadden toen Monero (XMR) aan voor een prijs van 0,60 EUR. Toen was dat nog een munt die bijna niemand kende. Maar volgens ons bracht die een aanzienlijke innovatie op het toneel, zeker als het over privacy ging. En ja hoor: twee jaar later, in 2017, konden we XMR cashen voor om en bij de 300 EUR. Dat is een multiple van 'slechts' x500.

Daarna verging het ons minder goed. We gingen ervan uit dat de beste belegging in crypto te vinden was in projecten die werkelijk innovatie brengen. In 2020 zetten we daarom in op GRIN, een project dat volgens ons een perfecte balans zou kunnen gaan vormen tussen anonimiteit, schaalbaarheid, en decentralisatie. Maar het project liep spaak, en onze instapkoers van 0,46 EUR werd herleid tot 0,03 EUR. Een "total loss" dus. Maar niet getreurd: we hadden er heel weinig in geïnvesteerd, dus zo erg is het allemaal niet. You win some, you lose some.

Maar nu dient een nieuwe kans zich aan, en je hoeft er niet eens heel erg origineel voor te zijn. In 2024 komt er een nieuwe Bitcoin-halving, wellicht in april. En daar is de markt nu al op aan het anticiperen. Sinds midden oktober 2023 is BTC duidelijk uitgebroken: van 25.000 EUR toen, naar om en bij de 35.000 EUR nu. Een mooi begin, maar wij denken dat het nog een stuk hoger gaat. En dus is het nu het moment om werkelijk eens met crypto te beginnen. Maal 500 gaan we niet meer, laat staan maal 2000, want dat waren de begintijden. Maar maal 3? Zou u daarmee al tevreden zijn?

Als het antwoord "ja" is, dan is de Safecapital Crypto Gids zeker iets voor u: op een laagdrempelige manier leggen we uit hoe u snel en klein kan starten, zonder al te veel poespas. Daarna leren we u aan hoe grotere bedragen te investeren via een exchange, en waarop u allemaal moet letten (2FA, KYC, AML, enzovoort). Al snel zult u het taaltje spreken, en zullen dat soort zaken u niet meer imponeren. En ten slotte leren we u aan hoe de munten veilig op te slaan. Want net zoals in de oude, materiële wereld is er ook in deze nieuwe wereld gevaar voor diefstal.

Dat, en vele tips & tricks, zal u terugvinden in onze gids, en aangezien we bij SC de crypto-traditie van MT verderzetten, kunt u bij onduidelijkheid ook steeds bij ons terecht met uw vragen. Als het nodig is. Maar wij gaan er dus prat op dat dit na het doornemen van dit dossier niet meer nodig zal zijn. Dat u perfect zelfstandig aan de slag kunt, en binnenkort zult kunnen genieten van uw eerste crypto-winsten. Want daar draait het uiteindelijk om: de waardegolf deze keer niet missen, en eindelijk ook eens lekker cashen, zodat u uw dromen kunt waarmaken.

En mocht u ondertussen toch nog hulp nodig hebben, dan staat via de support een heel team voor u klaar. Fijn dat u lid bent bij ons, en voor de rest: zet 'em op!

Beste groeten,

Brecht Arnaert

Het vernieuwde cryptodossier

Ons laatste cryptodossier dateert van 2020. In de tussentijd is er wel het een en ander veranderd in het immer dynamisch cryptolandschap. Hoog tijd voor een herziene uitgave. Dit dossier richt zich met name tot de mensen die graag willen beleggen in cryptomunten, maar daar nog geen of weinig ervaring mee hebben.

Starten met crypto

Hoewel cryptocurrency meer en meer ingeburgerd geraakt, zijn er nog veel mensen die het - begrijpelijk - overweldigend vinden, graag de sprong zouden wagen, maar niet weten hoe of waar te beginnen. Deze vaagheid of angst houdt hen tegen om überhaupt te starten en dat is jammer, want hoewel er veel risico bij komt kijken, is het een goed idee om nooit 'bitcoinloos' te zijn. Dit document wil u helpen. In mensentaal zullen we de volgende vragen bespreken:

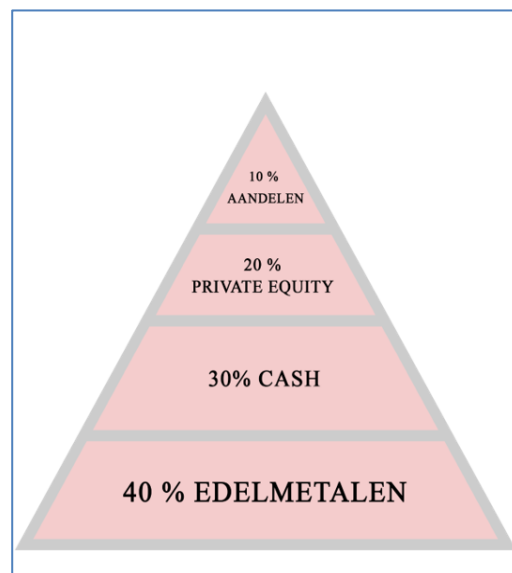
- Welke crypto vallen aan te raden?
- Hoe en waar kan ik crypto aankopen?
- Hoe en waar kan ik crypto verkopen?
- Hoe en waar kan ik crypto opslaan?
- Waar ligt het meeste risico en waarop moet ik letten?

De cryptowereld is heel dynamisch: er verandert elke dag nog veel op technisch vlak en dus moet u dit document als een momentopname beschouwen. We zullen echter ons best doen om de info in dit dossier up to date te houden. Dit document is zo opgebouwd dat het eerst focust op een verkennende stap, waarbij u met een klein bedrag en zonder hardware wallet van start kan gaan, en focust pas daarna op het aanhouden van grotere cryptobedragen (+1000 EUR).

Weet dat wij geen garanties kunnen geven over de veiligheid van de exchanges, wallets, of andere services vermeld in dit document. Bij elke keuze zal vermeld staan hoe wij het risico inschatten en wat onze afwegingen zijn. Hieraan kunnen echter geen rechten ontleend worden. Wij zijn niet verantwoordelijk voor mogelijke verliezen. Net als bij beleggen in het algemeen, geldt ook specifiek voor crypto: DYOR ("Do Your Own Research"). Vaar nooit blind op anderen, ook niet op ons, en controleer altijd zelf of het bij u past en werkt.

Bij vragen kan u bij [onze support](#) terecht. Dat kan gaan over bijv. verdeling, Bitcoin vs. Monero, onze koersverwachtingen, onze kijk op regulering, etc. Het is echter moeilijk om op specifieke gebruikersproblemen te reageren (zoals software updates of het aankopen en verkopen op bepaalde exchanges). We kunnen, en zullen, proberen u aanwijzingen te geven, maar zijn geen technische crypto-helpdesk.

Succes!

De basis voor uw vermogen is de investeringspiramide. Zorg voor voldoende edelmetalen en cash. Binnen de 30% cash houden wij slechts een klein stukje aan in Bitcoin en Monero (niet meer dan 10% van cash, en dus 3% van het totaal vermogen). We beschouwen crypto dus als een soort cash, maar het risico ligt hoger dan bij 'reguliere' cash. Het mogelijke rendement ook... Steek er echter nooit meer geld in dan wat u op voorhand bereid bent te verliezen. Slaapt u 's nachts slecht door uw beleggingen? Volgt u regelmatig angstig de koersen op? Dan neemt u te veel risico. En risico is onvermijdelijk deel van de cryptowereld. Toch is het verstandig om wat crypto op te nemen in uw portefeuille. Zoals we wel vaker meegeven in de reguliere edities: we willen nooit 'bitcoinloos' zijn.

#	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	Average	Total
2023	38.83%	0.02%	23.1%	2.73%	6.98%	11.97%	4.07%	11.37%	6.19%	N/A	N/A	6.82%	6.82%	95.39%
2022	-18.7%	12.18%	5.41%	-17.3%	-15.58%	-37.32%	18.95%	-13.89%	-3.1%	5.93%	-16.28%	-3.65%	-8.88%	-83.01%
2021	14.37%	36.41%	30.11%	-1.78%	-35.38%	-6.09%	18.83%	13.42%	-10.2%	39.9%	7.22%	-18.75%	6.38%	76.6%
2020	28.91%	-8.62%	-34.84%	34.56%	9.57%	-3.38%	24.06%	2.74%	-7.46%	38.04%	42.77%	46.97%	14.52%	174.22%
2019	-7.34%	11.04%	7.49%	29.7%	60.85%	26.41%	6.81%	-4.94%	-13.85%	10.48%	-17.55%	-4.84%	7.60%	31.14%
2018	-25.88%	6.67%	-32.88%	33.25%	-18.85%	-14.71%	30.79%	9%	-5.67%	-4.06%	-36.54%	-8.18%	-8.42%	-101.04%
2017	0.22%	22.18%	-8.28%	25.28%	70.38%	7.7%	16.23%	64.23%	-7.81%	47.84%	54.15%	39.25%	27.62%	331.42%
2016	-13.38%	17.95%	-4.71%	7.81%	17.52%	26.68%	-7.19%	-7.72%	5.97%	14.89%	6.27%	29.75%	7.81%	93.74%
2015	-31.34%	16.27%	-3.9%	-3.43%	-28.01%	-10.67%	-7.14%	-10.67%	-1.54%	31.92%	21.44%	13.75%	4.02%	46.22%
2014	16.49%	38.87%	-22.53%	0.22%	40.9%	1.15%	-7.18%	-18.28%	-18.43%	-12.96%	10.97%	-15.17%	-5.39%	-84.64%
2013	51.07%	63.55%	178.7%	49.66%	-7.48%	-24.31%	6.92%	32.76%	0.84%	48.82%	470.94%	-33.59%	70.01%	840.12%
2012	16.1%	-11.31%	0%	0%	4.65%	29.15%	39.76%	6.68%	22.05%	-8.68%	12.23%	7.48%	9.92%	110.09%
2011	73.33%	65.38%	-8.77%	946.09%	149.71%	84.21%	-17.08%	-38.58%	-37.32%	-36.77%	-8.62%	58.92%	52.54%	630.5%
2010	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	210.39%	0%	-44.03%	21.26%	255.08%
2009	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0.00%	0%
Average	9.74%	11.52%	9.19%	13.79%	17.82%	7.78%	7.36%	-0.07%	-4.67%	15.00%	35.51%	10.45%	10.96%	164.40%
Total	146.10%	187.65%	137.84%	506.89%	267.32%	110.37%	110.43%	-0.99%	-70.08%	375.04%	322.61%	156.72%	164.40%	2465.99%

Beleggen in crypto blijft risicovol. Er kunnen flinke koersdalingen plaatsvinden. Op dagbasis kan de koers makkelijk met een 10% omhoog of omlaag, al neemt de beweeglijkheid iets af in de tijd. Ook op maandbasis zijn er forse verschillen. Dat de koers van Bitcoin over de jaren heen zo fors is opgelopen, de voorlopige piek was bijna 70.000 dollar in oktober 2021, is geen garantie voor toekomstige stijgingen. Sterker nog: het is waarschijnlijker dat de koersverschillen steeds minder zullen worden. Hoe langer Bitcoin namelijk bestaat, hoe robuuster het wordt (er worden foutjes uitgehaald, het heeft meerdere 'aanvallen' overwonnen), des te kleiner de koersverschillen worden. Maar dat wil dan ook weer zeggen dat de kans op een langdurig, stabiel bestaan van Bitcoin groter en groter wordt.

De basis van de basis

Laat ons beginnen met enkele algemene, essentiële leidraden.

Voor u start met crypto dient u zich af te vragen hoeveel geld u erin wil steken. En dit dient u **mentaal af te schrijven** als 100% verlies.

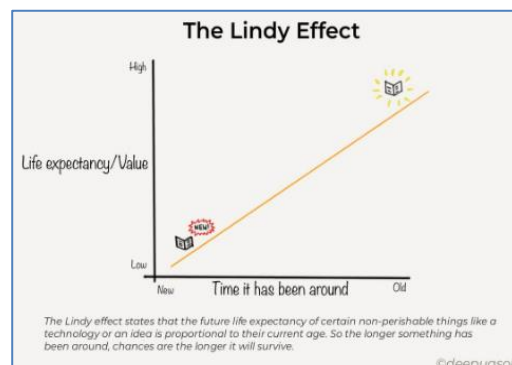
We raden u aan om uw eerste crypto-transacties slechts met kleine bedragen uit te voeren, bijv. 10 EUR. Indien u fouten maakt bij uw crypto-transacties, is het namelijk goed mogelijk dat dit bedrag voor altijd verloren is. Indien u een beginner bent, is het aangeraden om **stap per stap** op te bouwen. Experimenteer met kleine bedragen, en schakel pas over op grotere bedragen wanneer u zich comfortabel voelt met de werking en u een basiskennis hebt opgebouwd over de technische achtergrond. Bent u op dat punt gekomen, en wil u bijv. 1000 EUR beleggen in crypto, dan kan u maandelijks 100 EUR aankopen, zodat uw gemiddelde aankoopprijs **gespreid** is over de tijd.

Het is ook belangrijk om de **transactiekosten** in de gaten te houden, aangezien deze kunnen oplopen op drukke momenten. Stel dat u 1 EUR in cryptomuntwaarde wil transfereren, en de transactiekost 3 EUR is, dan is deze transactie niet erg zinvol. Een goede **wisselkoers** is ook van belang, maar wordt pas bij grotere bedragen relevant.

Wees verder ook altijd alert voor phishing mails, crypto-scams, en andere vormen van **oplichterij**. Een hardware wallet update doet u via de software van uw wallet (Trezor of Ledger - zie later), niet via een bizarre mail in uw inbox die meent dat u dringend moet updaten en u een link meegeeft. Controleer steeds of u op een officiële site bent, en niet een of andere kloon die snakt naar uw gegevens. Val niet voor de ene na de andere hype rond een nieuwe, alternatieve, kleine coin. U kent die valse mailtjes omtrent uw bankrekening ondertussen wel, en deze zijn ook de cryptowereld niet onbekend.

Houd ook steeds zoveel mogelijk bij over uw cryptotransacties, in een soort van **logboek**. Bankafschriften, omzettingen, andere bewijsstukken. Hoe meer materiaal, hoe beter, aangezien er bijv. vaak naar de oorsprong van uw crypto wordt gevraagd wanneer u crypto terug wil omzetten naar euro's. Veel van deze info kan u exporteren, maar een eigen logboek, dat handig alles documenteert en voor uzelf duidelijk en makkelijk bruikbaar is, heeft onze voorkeur.

Ten slotte willen we nu al even benadrukken dat het **opslaan** van crypto in essentie eigenlijk belangrijker is dan de methode van aankoop. Toch merken we vaak bij nieuwe mensen dat de focus ligt op de aankoop. Niet onbegrijpelijk: men ziet het als een investering en wil - liefst zo snel mogelijk - winst maken. Maar een gebrek aan basiskennis en oplettendheid, of het niet willen investeren van tijd en geld in degelijke opslag, kan ervoor zorgen dat uw cryptobelegging in één vingerknip foetsie is. Begin dus met **een correcte instelling**.

Dat laatste wordt "het Lindy-effect" genoemd. Dit effect veronderstelt dat de verwachte resterende levensduur van bedrijven, technologieën en andere zaken ongeveer gelijk is aan de actuele leeftijd ervan. Nieuwe technologieën moeten zich eerst een tijd bewijzen. Als ze de test der tijd doorstaan, mag worden verwacht dat het idee langer actueel blijft. De verwachte levensduur neemt dus toe met het verstrijken van de tijd.

Zoals met andere beleggingen, moet u bij crypto ook rekening houden met FOMO ("Fear Of Missing Out") en met uw emoties. Meestal zijn particuliere beleggers euforisch op de top, en pessimistisch op de bodem. Met tot gevolg dat de meerderheid van particuliere beleggers verliezen maakt. Houd uw emoties onder controle wanneer u belegt. En stel een plan op alvorens u een aankoop doet.

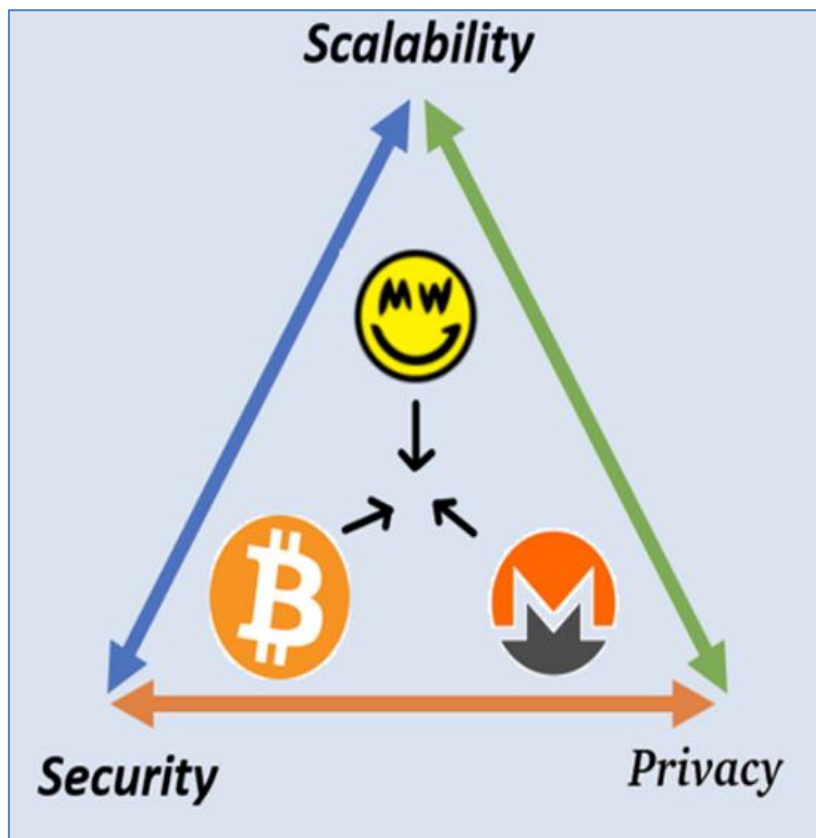
Het veilig opslaan van crypto is essentieel. Indien u met crypto wil beginnen, gaan wij er dus ook van uit dat u bereid bent om een paar 100 euro te investeren in een degelijke hardware wallet. Daarop kunt u crypto veilig opslaan, zodat u onafhankelijk bent van een 3de partij. Indien u dat veel geld vindt, is dat begrijpelijk, maar dan moet u de vraag stellen of het niet beter zou zijn een gouden muntje extra te kopen i.p.v. überhaupt met crypto te beginnen.

Welke cryptomunten?

In dit dossier focussen we ons enkel op Bitcoin (BTC) en Monero (XMR). GRIN laten we buiten beschouwing omdat de toekomst van deze cryptomunt te onzeker is. Crypto is sowieso risicovol, en GRIN is echt wel een gokje. Een beredeneerde gok weliswaar, maar dat neemt niet weg dat een mogelijke toekomst voor GRIN heel sterk zal afhangen van een ondersteunende gemeenschap, en momenteel een vraagteken blijft. Wij focussen ons hier op BTC en XMR.

Bitcoin is de bekendste en meest populaire cryptomunt. Wees u ervan bewust dat Bitcoin (en de meeste andere cryptomunten) niet anoniem zijn, en alle Bitcoin-transacties publiekelijk zichtbaar zijn. Dit in tegenstelling tot wat soms beweerd wordt over Bitcoin.

Monero is een van de bekendste anonieme alternatieven voor BTC. Je kan Monero als echte digitale cash beschouwen. Maar de nobele filosofie achter XMR heeft ook z'n nadelen: omdat deze cryptomunt anoniem is, wordt deze munt op vele cryptoplatformen niet meer aangeboden wegens (de angst voor) overheidsregulering.

Elke cryptomunt heeft sterke en zwakke punten. Technisch is het een constant geven en nemen tussen deze drie elementen: **veiligheid** (BTC), **schaalbaarheid** (GRIN), en **privacy** (XMR). Bitcoin is zeer veilig, maar niet anoniem, en ook moeilijker schaalbaar.

Monero is zeer anoniem, ook veilig, maar wat lastiger o.v.v. schaalbaarheid (wel beter dan BTC). Grin is heel schaalbaar, maar minder anoniem en veilig. Grin probeert een aantal nadelen van Bitcoin en Monero op te lossen, maar wordt op dit ogenblik amper gebruikt. De ontwikkeling van cryptomunten evolueert echter zeer snel, en men zoekt steeds naar oplossingen voor de zwakkere punten.

#	Name	Price	1h %	24h %	7d %	Market Cap (€)	Volume(24h) (€)
1	Bitcoin BTC	\$26,755.14	+0.19%	+0.75%	+1.17%	\$521,435,387,794	\$8,190,997,844
2	Ethereum ETH	\$1,634.73	+0.15%	+0.15%	+2.87%	\$196,536,187,547	\$3,760,047,847
3	Tether USDN USDT	\$1.00	+0.00%	+0.00%	+0.00%	\$83,064,900,091	\$14,068,132,342

Op de website van [CoinMarketCap](https://coinmarketcap.com) staan meer dan 900 crypto's met allerlei 'exotische' namen. U kan er steeds een kijkje nemen om er meer informatie over een alternatieve, kleine coin te bekomen en het koersverloop na te gaan. Bedenk dat er vooral ook veel rotzooi staat, en de grote meerderheid van cryptomunten een flop worden of een scam zijn. Bovenaan de site staan de grotere crypto's, met Bitcoin natuurlijk helemaal bovenaan. Ethereum en Tether vullen momenteel de top drie aan.

Monero is een van de bekendste anonieme cryptomunten en ook onze favoriet, omdat het onder meer echt als digitale cash kan fungeren. De solide filosofie achter Monero heeft echter ook een keerzijde: de anonimiteit zit zodanig goed in elkaar dat verschillende platformen Monero niet meer durven aan te bieden vanwege overheidsregulering.

We gaan ervan uit dat iedere beveiligingscode in principe 'gekraakt' kan worden, en dat 100% veiligheid of anonimiteit dus niet bestaat. Monero is tot nu toe echter zeer betrouwbaar gebleken, en door telkens ook verbeteringen aan te brengen aan hun cryptosoftware worden steeds de nog resterende foutjes en zwakheden bijgewerkt en opgelost.

De verschillende stappen

Het is belangrijk om vertrouwd te raken met crypto. In plaats van meteen een grote sprong te wagen, werkt u beter stap per stap:

Stap 1 | Snel en klein starten (p. 6)

Een klein bedrag investeren via een gebruiksvriendelijk platform

Voordelen:

Weinig kennis nodig

Eenvoudig om te kopen en verkopen

Gemakkelijker om mentaal af te schrijven

Nadelen:

Opslag bij een 3de partij. Indien die 3de partij wordt gehackt of failliet gaat, bent u uw crypto kwijt

Slechtere wisselkoers t.o.v. een grote partij, maar dat is voor de kleine aankopen om te beginnen van ondergeschikt belang

Stap 2 | Handelen op een exchange (p. 7)

Een groter bedrag investeren via een grote exchange

Voordelen:

Een betere wisselkoers door het groter volume aan crypto dat hier verhandeld wordt

Nadelen:

Opslag bij een 3de partij. Indien die 3de partij wordt gehackt of failliet gaat, bent u uw crypto kwijt

Ingewikkelder in gebruik (vergelijkbaar met de interface van uw aandelen-broker)

Stap 3 | Veilige opslag (p. 10)

Opslag onder eigen beheer op een hardware wallet (+1000 EUR)

Voordelen:

U bent eigenaar van uw crypto

Het is ook mogelijk om crypto te kopen of te swappen met een andere cryptomunt, maar dan wel tegen een slechtere wisselkoers dan bij een grote exchange

Nadelen:

De extra kost van een hardware wallet

Een hardware wallet zal tijd en moeite vragen indien u er comfortabel mee wil leren werken

Indien u een foute transactie doet op de blockchain, bent u in de meeste gevallen onherroepelijk uw crypto kwijt

We raden aan om te starten met een klein bedrag. Wat het geval is voor iedere investering, geldt nog dat tikkeltje meer voor crypto: het is belangrijk dat u weet waar u mee bezig bent. Dat u de werking erachter begrijpt, en dat de woordenschat u niet vreemd is. U zult dus eerst bekend moeten worden met hoe het werkt, en pas dan valt het aan te raden om met grotere bedragen af te komen. U kan bijv. eens experimenteren met een heel klein bedrag, enkele euro's, om te zien hoe alles werkt en wat comfortabel te worden met het proces. Daarop kan u beetje bij beetje opbouwen. Een hardware wallet is sowieso steeds beter o.v.v. veiligheid, maar voor kleinere bedragen is dat nog niet zo noodzakelijk (gezien u, mede door de hoge volatiliteit, eigenlijk sowieso mentaal zou moeten afschrijven wat u in crypto steekt). Wanneer we beginnen te spreken over bedragen boven 1000 EUR, wordt het echt wel een must om met een hardware wallet te werken.

Belangrijk is dus het besef dat serieus met crypto bezig zijn eigenlijk ook een beetje een levensstijl is. Net zoals een doordachte belegger het niet houdt bij koersen, maar zich degelijk wil inlezen over de aandelen waarin men belegt, is het bij crypto ook waardevol om uw kennis erover wat op te krikken. En dan betreft het niet enkel kennis over crypto's zelf, maar bijvoorbeeld ook uw digitaal kunnen. Een degelijke basis digitale kennis helpt veel. Iemand die volledig comfortabel is met het gebruik van een online broker zal meteen een stapje voor hebben op een digibeet. En net zoals bij veel andere zaken in het leven, is de beste leerschool vaak ervaring. Inlezen is één iets, maar de beste manier om vlot met deze zaken te leren werken, is nog steeds door het te doen, nogmaals te doen, en te blijven doen. Zeker wanneer u overschakelt naar grote bedragen is het hebben van zowel theoretische als praktische kennis (kunde) belangrijker. Een efficiënt wapen tegen angst is kennis. Begrijpen hoe de blockchain precies werkt, bijvoorbeeld, zal van u een betere cryptobelegger maken.

Stap 1 | Snel en klein starten

Deze methode is heel gebruiksvriendelijk en ideaal om te starten met crypto. Voor deze gebruiksvriendelijkheid betaalt u wel een premie op het aankoopbedrag (iets slechtere wisselkoers). Maar voor kleine bedragen maakt dit eigenlijk niet zoveel uit.

anycoin^{direct}

Aankoop

Maak een account aan op [Anycoin Direct](#). Na identificatie en controle van uw telefoonnummer bent u "Level 1" en kan u tot 15.000 EUR per jaar aan crypto kopen. Hiervoor dient u wel uw identiteitskaart in te scannen en uw telefoonnummer te registreren. Eens u in de wat hogere levels zit, kan u ook dit bedrag verhogen. Op hun website zijn [tal van duidelijke, simpele handleidingen](#) te vinden, onderwerp per onderwerp, die u praktisch kunnen helpen.

Anycoin biedt ook een app voor de smartphone aan, maar voor slechts enkele aankopen lijkt ons dit overbodig. Sommigen onder jullie vinden het aanmaken van een account misschien gemakkelijker via de app (dat is uiteindelijk een kwestie van preferentie en smaak), dus eventueel kan u de app gebruiken om u te registreren en uw 1ste aankoop te doen, om daarna de app te verwijderen.

Er zijn nog meerdere gelijkaardige sites beschikbaar, maar voor deze startersgids beperken we ons tot Anycoin Direct.

Opslag

Anycoin was in het verleden te vergelijken met een wisselkantoor: u kon uw aangekochte cryptomunten daar niet laten staan. Tegenwoordig biedt men echter ook cryptomunten-opslag aan, en dat [via hun "Anycoin Direct Vault"](#). Dit is de gemakkelijkste optie in deze fase, en zo blijft u op een en hetzelfde platform.

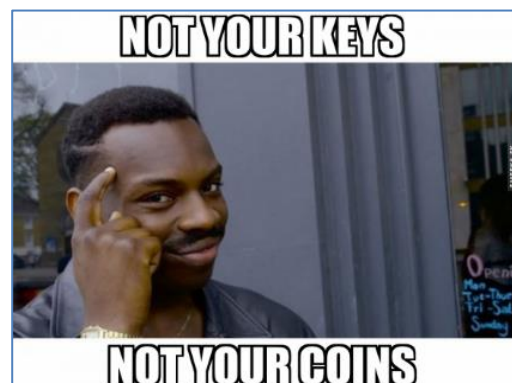
Wat is de Anycoin Direct Vault?

Met de Vault kun je al jouw tokens veilig op één plek bewaren. In de Vault kun je jouw coins eenvoudig swappen zonder de blockchain netwerk fee te betalen. De Vault is een extra functie die wij aan onze klanten aanbieden. Bij het plaatsen van een bestelling kun je er nog steeds voor kiezen om coins naar jouw externe wallet te sturen.

Aangezien de investering die u wil doen geen substantieel deel van uw portfolio is, kunt u de cryptomunten gewoon laten staan op het platform. Daar kan u makkelijk aankopen en verkopen. Wees u er echter steeds bewust van dat u cryptomunten zijn opgeslagen bij een 3de partij, en dat hacking dus altijd tot de mogelijkheden behoort.

Tegenwoordig zijn alle methodes om crypto aan te kopen gereguleerd, waardoor u een proces moet doorgaan (KYC & AML - "Know Your Client" & "Anti Money Laundering"). Bijgevolg kan het soms toch even duren vooraleer u een eerste aankoop kan doen. De tijd dat men crypto kon aankopen zonder een identiteitskaart is (helaas) voorbij.

Derdepartijrisico proberen we natuurlijk steeds te vermijden bij Safecapital, al is het voor een kleiner cryptobedrag nog aanvaardbaar. Weet wel dat u, in het geval u geen hardware wallet gebruikt, niet de eigenaar bent van uw eigen munten. Vergelijk het met een spaarrekening. Heeft u geld op een spaarrekening staan, dan heeft u een tegoed van de bank. De bank kan het weer uitlenen aan andere partijen. Wanneer u het nodig heeft, is er een kans (een kleine kans weliswaar) dat het geld niet meer beschikbaar is. Indien u crypto bij een 3de partij bewaart, dan loopt u ook het risico dat de coins niet meer beschikbaar zijn.

De nog niet zo lange cryptogeschiedenis wordt nu al gekenmerkt door grote schandalen. In 2014 werd de cryptowereld opgeschrikt door het grote MtGox schandaal. De toen grootste crypto-exchange werd gehackt en in februari van dat jaar werd de handel in Bitcoin stopgezet en ging de site offline. Uit gelekte documenten bleek achteraf dat er diezelfde maand ongeveer 750.000 bitcoins gestolen waren van gebruikers en 100.000 bitcoins van MtGox zelf. De gebruikers die hun BTC op de exchange hadden staan, waren toen al hun bitcoins kwijt.

Verkoop

Als u uw munten opslaat in de Vault, is het heel gemakkelijk om deze terug te verkopen. Op een grote crypto-exchange kan u misschien wel een betere wisselkoers krijgen, maar daar dient u een exchange-account voor aan te maken (zie later). In principe verkoopt u slechts wanneer de winst substantieel is (we spreken hier dus niet over enkele procenten, maar over meerdere verdubbelingen voordat het de moeite is om wat te verkopen).

Stap 2 | Handelen op een exchange

Van zodra u voldoende vertrouwd bent met de eerste stap, kan u eventueel overstappen naar deze tweede stap. Op een grote crypto-exchange zijn de kosten lager door het groot aantal verhandelde crypto's. Exchanges zijn over het algemeen wel iets moeilijker in gebruik dan de kleinere platforms. Een exchange is grotendeels vergelijkbaar met een platform om op de beurs te handelen (broker).

Wij gebruiken enkel [Kraken](#). Deze site is, in tegenstelling tot Anycoin, jammer genoeg niet beschikbaar in het Nederlands. Dit brengt ons terug tot een van de vorige puntjes over basiskennis: niet enkel omdat vele platforms niet beschikbaar zijn in het Nederlands, maar ook omdat vele specifieke termen in de cryptowereld vaak het Engels behouden, zal u alvast een streepje voorhebben indien u over een basiskennis Engels beschikt, zij het algemeen, zij het specifiek de gangbare termen op dergelijke platforms en in de cryptowereld.

Op Kraken kan u zeer veel cryptomunten aankopen, maar wij houden het bij BTC en XMR. Kraken biedt ook een app voor de smartphone aan, maar ook hier lijkt ons dat voor slechts enkele aankopen niet nodig (tenzij u die ook hier tijdelijk gebruikt om u te registreren).

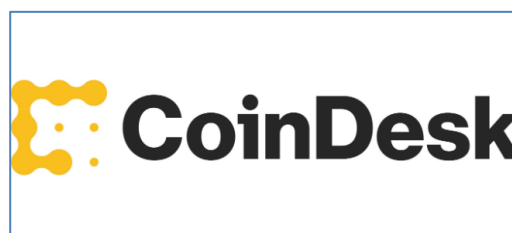
[Maak een account aan](#) (en gebruik ev. [hun support-functie](#) bij vaagheden), en verifieer die tot "Intermediate". Hiervoor zal u een aantal stappen moeten doorlopen en ook wat informatie moeten uploaden (waaronder uw beroep en bewijs van woonst, wat kan a.d.h.v. een bankafschrift of een elektriciteitsfactuur, en soms een pasfoto).

Recentier was er de teloorgang van FTX, op dat moment een van de grootste crypto-exchanges ter wereld. Het platform had meer dan een miljoen gebruikers en het dagelijkse handelsvolume liep soms in de miljarden. FTX werd in 2019 opgericht door Sam Bankman-Fried. Bankman-Fried is een jonge ondernemer die het grootste deel van zijn vermogen had opgebouwd met Alameda Research, een van de grootste crypto-investeringsbedrijven.

Op 6 november 2022 kondigde Binance, op dat moment de grootste crypto-exchange, aan dat zij hun vermogen in FTX gingen verkopen. Het betrof 2.1 miljard dollar aan BUSD en FTT (de eigen token van FTX). Binance verkocht bijna 23 miljoen FTT munten, waardoor de prijs van FTT kelderde van 25 USD naar rond de 2 USD.

Journalisten van CoinDesk ontdekten namelijk dat de balans van Alameda Research, dat gelinkt is aan FTX, niet klopte. Alameda Research zou 14,6 miljard dollar in bezit hebben gehad, waarvan 8 miljard dollar in FTT munten. Volgens de onderzoekers kon dit onmogelijk kloppen, aangezien FTT rond die tijd een totale marktkapitalisatie van 2,3 miljard dollar had. En dus: zelfs al zou Alameda hun FTT munten verkopen, dan nog zou het nooit aan de waarde van 8 miljard komen. Het bedrijf kon dan ook totaal niet aan de verkoopvraag van Binance voldoen, en zo vormde een liquiditeitscrisis en moest FTX noodgedwongen opnames van het platform stopzetten.

2FA

Support • Account Security & Verification • Account Security • Two-factor Authentication (2FA) Basics

How does two-factor authentication (2FA) for sign-in work?

Voor uw eigen veiligheid dient u een "2-Factor Authentication" (2FA of "tweestapsverificatie") op te zetten. Indien u dit nog nooit eerder hebt gedaan: de meest eenvoudige manier is om dit te doen via de Google Authenticator app. [Hier kan u meer info](#) vinden.

Schrijf tijdens het opzetten hiervan de **"Authenticator Secret Code"** op een papiertje op om veilig bij te houden. In het geval u bijv. uw smartphone verliest, en dit alles opnieuw moet opzetten, zal deze backup het ganse proces vergemakkelijken. Indien u die code niet hebt, zal u eerst een extra verificatieproces van Kraken moeten ondergaan vooraleer u uw 2FA kan resetten.

Op vlak van veiligheid willen we nogmaals duidelijk stellen dat u, door uw coins of fiatgeld op een exchange te laten staan, deze exchange eigenlijk gebruikt als een soort bank. Wordt het bedrijf gehackt, dan bent u uw geld kwijt. Wordt uw eigen account gehackt, en niet het bedrijf, dan bent u uw geld óók kwijt. Doen ze (illegaal) aan *fractional reserve*, of gaan ze failliet, dan kan het goed zijn dat u nooit uw geld terugziet.

Dit lijkt bijna bangmakerij, dus ook even de andere kant: Kraken is geen *'shady business'* en werd nog nooit gehackt. Verder worden ze sterk gereguleerd en gecontroleerd. Maar ja, hacks van individuele accounts, en niet het platform op zich, vinden wel eens plaats. In dat geval zal de verantwoordelijkheid bij u liggen, en zal u niet vergoed worden. Wij kunnen u dus allesbehalve garanderen dat er niks mis kan lopen. Wees u bewust van de risico's.

Support

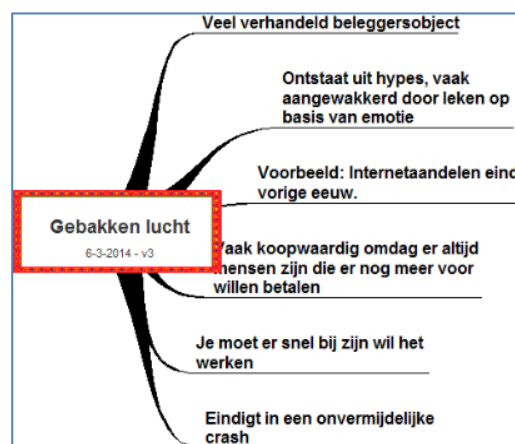
Getting Started

Account Basics

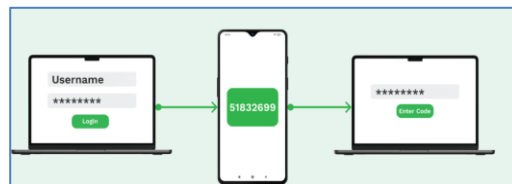
Instantly Buy Crypto

Het aanmaken van een account wijst verder zichzelf uit. Normaal gezien is het simpelweg kwestie van stap per stap de instructies op te volgen, maar u kan steeds de handleiding vooraf eens raadplegen, en hun support-functie doorlopen bij problemen (zie hierboven).

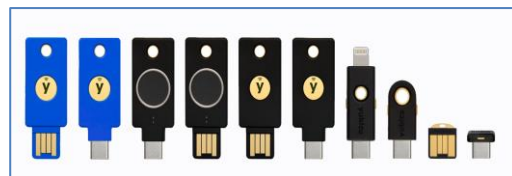
Op het moment dat uw verificatie goedgekeurd is (dit kan een week duren, en bij een piek in het aantal nieuwe leden nog veel langer), kan u rechtstreeks euro's naar de exchange sturen via SEPA. De limieten zijn uitgedrukt in USD en dienen naar EUR te worden omgerekend op basis van de dagkoers. U kan dagelijks tot 100.000 USD naar Kraken sturen, met een maximum van 500.000 USD per maand. U kan dagelijks 100.000 USD van Kraken afhalen en plaatsen op uw bankrekening, met een maximum van 500.000 USD per maand. Ten slotte kan u onbeperkt crypto naar Kraken sturen en tot 500.000 USD in crypto afhalen per dag, zonder maandlimiet.

Een deel van het probleem lag bij de FTT munt die de exchange zelf creëerde. Die had een waarde doordat het gebruikers grote voordelen gaf zoals het ontvangen van een korting op de handelskosten. De FTT munt steeg daarmee in prijs en kwam op de balans van o.a. Alameda Research terecht. Vervolgens werden er leningen afgesloten op basis van de waarde aan FTT die zij bezaten. In essentie ontstond er een oneindige bron aan geld. Deze strategie werkte totdat mensen hun FTT inruilden. De aankondiging van Binance zorgde voor een run op de FTT munten. De prijs kelderde, waarop FTX en Alameda hun leningen, gedekt door FTT, niet konden afbetalen.

2-Factor Authentication of tweestapsverificatie is een extra beveiligingslaag bovenop uw gebruikersnaam en wachtwoord. Bij tweeledige verificatie zijn 2 vormen van identificatie vereist om uw identiteit te verifiëren en u toegang tot uw account te geven. 2FA gebruikt twee van de volgende drie factoren om uw identiteit te verifiëren: iets wat u 'weet' (bijv. een paswoord), iets wat u 'heeft' (bijv. een sleutel), of iets wat u 'bent' (bijv. een vingerafdruk). Door een extra verificatiestap toe te voegen, versterkt 2FA de beveiliging van uw accounts enorm.

U kan de 2FA-beveiliging nog verhogen door een YubiKey te gebruiken i.p.v. een 2FA app. Deze [YubiKey](#) is een digitale sleutel die u in de USB-poort plaatst, en sommige types kunnen ook met draadloze NFC-communicatie werken voor een smartphone. Met een YubiKey kan u internet-accounts naar een nog hoger beveiligingsniveau tillen. Dit is dus niet enkel voor bijv. uw Kraken-account bruikbaar, maar ook voor uw accounts op andere sites. Een YubiKey wordt beschouwd al een zeer goede beveiliging tegen hacking van uw site-accounts.

Deze limieten zijn voor de meeste Safecapital-abonnees voldoende. Maar stel dat uw investering x10 gaat in waarde en u denkt dat u dan hogere limieten nodig zal hebben, dan zal u voor het hoogste niveau ("Pro") moeten registreren. Wanneer de koersen zo sterk stijgen, zal de support van Kraken mogelijks overbelast zijn en kan het soms weken of maanden duren vooraleer uw verificatie in orde is.

Know Your Client (KYC)

[ˈnō ˈyūr ˈklī-ənt]

Standards used in the investment services industry to verify customers and their risk and financial profiles.

Ons advies is daarom dit hoger niveau **op tijd** aan te vragen (indien nodig weliswaar). Hiervoor zal u namelijk ook een bijkomende "KYC Questionnaire" moeten invullen. En nee, dit valt niet te omzeilen. Andere exchanges hebben gelijkaardige systemen. Maar indien u over dergelijke bedragen zou beschikken op Kraken, is het heel sterk aan te raden om deze crypto op te slaan op een hardware wallet.

Enkele aanwijzingen bij de *Questionnaire*:

Men zal u een vragenlijst doorsturen om wat meer te weten te komen over uw (financiële) achtergrond. Wat zijn uw inkomsten, waar komt uw kapitaal vandaan, hoeveel denkt u te verhandelen de komende jaren, enzovoort. Als u de vragen invult en u heeft steeds passief belegd, schrijf dan **nooit "speculation"** maar spreek steeds over "investing". Waarom? Indien uw antwoorden zouden worden gestuurd naar de belastingdienst, kan het woord "speculation" tegen u gebruikt worden om u zwaarder te belasten.

In deze fase is het eventueel ook aangewezen om een **fiscaal jurist** onder de arm te nemen die u kan begeleiden bij eventuele perikelen. Met fiscale vragen kan u niet bij ons terecht. Elke situatie is anders, en moet ook afzonderlijk en professioneel bekeken worden. Wij kunnen helpen bij uw (meer theoretische) bedenkingen over crypto als concept en als belegging, maar zijn geen belastingconsulent.

Anti Money Laundering (AML)

[ˈan-tī ˈmā-nē ˈlōn-d(ə-)rɪŋ]

The web of laws, regulations, and procedures aimed at uncovering efforts to disguise illicit funds as legitimate income.

Indien u [grote bedragen op Kraken](#) zou hebben staan, [is een YubiKey zeer sterk aan te raden](#). Indien u van plan bent om een YubiKey te gebruiken, is het aangeraden om minstens 2 YubiKeys te hebben. De extra YubiKey op Kraken kan u zien als de "Master Key". Gaat één defect of verloren, dan heeft u nog een tweede login-mogelijkheid zonder de lange administratieve procedure te moeten volgen die, in dergelijke gevallen, moet kunnen aantonen dat u wel degelijk de eigenaar bent van uw account. U kan ook een YubiKey afmelden van een account moest deze verloren of defect zijn. [Dit artikel](#) en [deze video](#) helpen u, samen met de links hierboven, doorheen het ganse proces.

[Kraken](#) wordt gezien als een van de meest veilige exchanges ter wereld. Niet voor niets is Kraken ook een van de oudere crypto-exchanges (opgericht in 2011), waar het Lyndi-effect ook van toepassing voor is. De oudste, nog operationele exchange is Bitstamp (ook opgericht in 2011), welke ook wordt gezien als een veilige exchange. Het aanbod van cryptovaluta bij Bitstamp is echter beperkter dan bij Kraken. Zo kunt u er geen Monero aanschaffen. Mede daarom houden wij het bij Kraken.

Wees u er steeds van bewust dat 100% veiligheid niet bestaat, en u moet opletten voor bijvoorbeeld phishing of dat uw opgeschreven woordsleutel niet in handen komt van iemand anders.

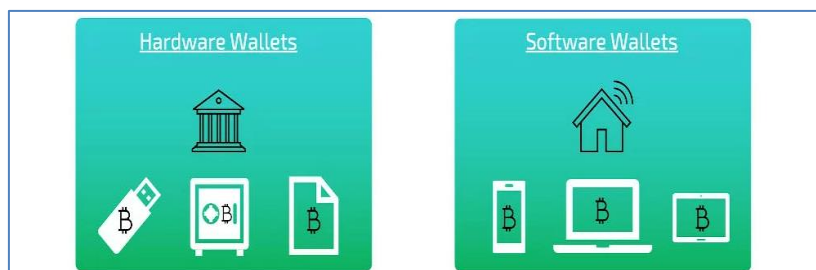

Stap 3 | Veilige opslag

Kleine bedragen

Indien het om kleine bedragen gaat, kan uw crypto op Anycoin of op Kraken blijven staan - zolang u weet dat u geen eigenaar bent van uw crypto en derdepartijrisico steeds tot de mogelijkheden behoort. Niets staat u natuurlijk in de weg om ook kleine bedragen op een hardware wallet te bewaren. Meer nog: indien u er de tijd (om u wat in te lezen en om ermee te leren werken) en het geld (voor de hardware wallet) reeds wil insteken, komt het alleen maar de veiligheid ten goede. U dient meestal wel uw crypto-adres eerst te registreren bij de exchange. Als u crypto transfereert naar een ander crypto-adres, controleer dan ook steeds de transactiekosten. Deze zal u zien verschijnen net voor u de transactie bevestigt. Controleer ook of het crypto-adres waarnaar u stuurt correct is, want anders bent u onherroepelijk uw crypto kwijt.

Software wallet

Wenst u uw crypto zelf op te slaan, dan kan u eventueel ook voor een software wallet opteren. Op die manier schakelt u de 3de partij uit, maar is er wel nog een hoger risico op hacking (in vergelijking met het gebruik van een hardware wallet). Deze opslagmethode is dus ook vooral aangeraden bij kleinere bedragen. Een software wallet kan handig zijn als u bijvoorbeeld met crypto wenst te betalen in een winkel of webshop, en u dit op uw smartphone wenst te doen.

Eenmaal deze wallet is aangemaakt en u beschikt over uw crypto-adres, kan u uw Bitcoin of Monero naar dit adres sturen. Meestal zal u dit BTC-adres of XMR-adres ook bij de crypto-exchange (Anycoin of Kraken in dit geval) moeten registreren voordat u er crypto naartoe kan sturen. Als u crypto transfereert naar een ander crypto-adres, controleer dan steeds de transactiekosten en het crypto-adres!

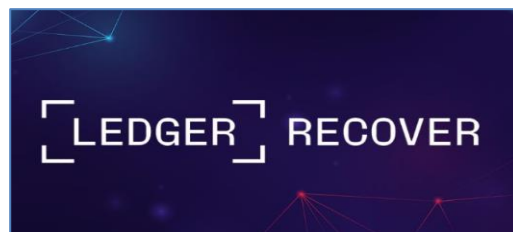
Een goedkope en redelijk veilige methode is een wallet aan te maken via de app MyCelium (voor BTC) en Monerujo (voor XMR - op Android) of CakeWallet (voor XMR - op iPhone). Een minder veilige optie is om gebruik te maken van web-wallets.

Paper wallets of cold storage

De veiligste maar ook meest onhandige en moeilijkste methode is om te werken met paper wallets of "cold storage". Dit valt enkel aan te raden bij zeer grote bedragen, en indien u echt wel verstand hebt van (de) crypto(wereld). Weet u niet waar u mee bezig bent, dan kunt u evenzeer gehackt worden. Wij gaan ons hier dus focussen op een meer dan degelijke, veilige methode die - met enige moeite - ook voor een beginner nog te doorgronden valt: de hardware wallet.

In het verleden werd het bedrijf Ledger gehackt, waarbij er persoonlijke info van klanten gestolen werd. Daarnaast waren er in mei 2023 zorgen over de veiligheid van de Ledger bij een nieuwe update van. Deze update bevatte "Ledger Recover", een nieuwe functie om een back-up van een wallet bij 3de partijen op te slaan. Maar een hardware wallet is er echter net om ervoor te zorgen dat alleen de eigenaar over de private keys beschikt.

Volgens Ledger was de dienst optioneel en is voor de activatie ondertekening van de gebruiker nodig. Door alle ophef zette men de update wel op pauze, maar waarschijnlijk wordt het op een later moment weer ingevoerd, want Ledger verdedigde de update wel. En hoewel Ledger eerder in opspraak kwam vanwege het lekken van klantgegevens, zijn hun hardware wallets tot nu toe veilig gebleken. Het lijkt verder ook onwaarschijnlijk dat Ledger zonder toestemming de private keys of afgeleiden daarvan zou opslaan of delen. Toch weet je het nooit 100% zeker, want de software en de hardware van Ledger zijn niet "open source". Onze voorkeur: Trezor.

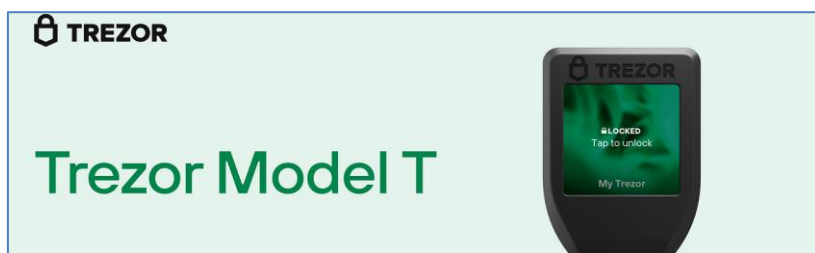
De hardware wallets van Trezor zijn wél open source, wat onze voorkeur heeft. Ook de Trezor is echter niet 100% veilig. In het verleden heeft bijv. Kraken een manier gevonden om de Trezor toch te hacken. Hiervoor hadden ze wel fysiek de Trezor nodig, en als een van de oudste, meest gevestigde exchanges hadden ze natuurlijk ook de technische en de technologische kennis. En toch is het een illustratie: weet dat zelfs bij de beste opties een 100% garantie niet gegeven kan worden.

Hardware wallet

Een hardware wallet is een veilige keuze. U bent zelf eigenaar van uw crypto en indien u enige moeite steekt in het lezen van wat handleidingen of het bekijken van wat Youtube-video's, dan is het gebruik ervan helemaal niet zo moeilijk als sommigen soms beweren. Dat neemt niet weg dat u inderdaad wat tijd zal moeten investeren om deftig ermee te leren werken.

Een hardware wallet is een toestel dat u aansluit op de USB-poort (en soms ook met bluetooth draadloze communicatie kan werken). Met zo'n wallet zullen uw cryptowoordensleutels (vergelijkbaar met wachtwoorden) op een veilige wijze opgeslagen worden. U kunt dit het beste vergelijken met een paswoord-manager. Uw crypto zelf wordt opgeslagen in de blockchain zelf (de databank of boekhouding van de cryptomunt). Vanaf 100 EUR kan u een hardware wallet aanschaffen, en het model dat wij verkiezen en aanraden kost 230 EUR. Dat is voor sommigen misschien niet mals. Uw crypto kwijtspelen omdat u het niet deftig wou beveiligen, is echter nog minder leuk. Indien de prijs voor een degelijke wallet u te hoog ligt, moet u uzelf de vraag stellen of u überhaupt wel aan crypto wil beginnen. Alles wat u aan crypto investeert, moet u comfortabel mentaal als een verlies kunnen afschrijven. Investeer nooit met geld dat u niet kan of niet wil verliezen.

De hardware wallet zorgt voor een veilige opslag van uw "private keys". De eerste keer dat u het toestel in gebruik neemt, zal u een "seed" van 12 of van 24 woorden worden getoond. U dient deze woorden **op papier** op te schrijven. U slaat deze **niét digitaal** op. Als een hacker dat digitaal bestand vindt, dan kan hij aan de hand van deze woorden uw cryptomunten stelen. Gaat uw toestel stuk, dan kan u steeds een nieuw toestel kopen en deze woorden op een veilige manier via het toestel weer importeren. Na synchronisatie zal u uw cryptomunten weer in uw balans zien verschijnen.

Onze voorkeur: [Trezor model T](#) (ongeveer 230 EUR).

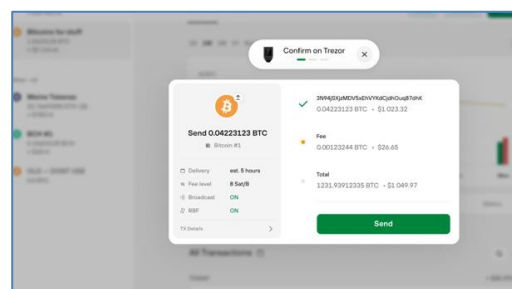
Goedkopere maar ook minder gebruiksvriendelijke opties: de [Ledger Nano S Plus](#) (ongeveer 90 EUR) en de [Ledger Nano X](#) (ongeveer 150 EUR). Op de X kunnen meer verschillende crypto dan op de S Plus, maar in het geval u de Safecapital-adviezen zou volgen o.v.v. welke cryptomunten aan te houden, is dat in principe niet relevant.

Laat ons de Ledger en de Trezor problemen nu even vergelijken. Het exporteren van privésleutels (in delen) naar 3de partijen (Ledger) is volgens ons een groter risico dan het fysiek kunnen hacken van de hardware wallet (Trezor). Crypto-hacks gebeuren normaal gesproken online, niet fysiek. Het fysieke aspect is wat minder belangrijk. Mede daarom gaat onze voorkeur toch naar Trezor, maar u kunt ook steeds meerdere hardware wallets hanteren, om zo wat aan risicospreiding te doen. Hoe groter uw bedrag, hoe beter het is om het zo aan te pakken.

Een goede vuistregel is maximaal 10% van uw crypto op de exchange aan te houden. Als dit alsnog een zeer groot bedrag is, denk dan goed na over de veiligheid van uw exchange-account. Check bijv. of uw 2FA in orde is en maak gebruik van YubiKey.

Niet irrelevant: Trezor is wat gebruiksvriendelijker dan Ledger. Hun updates gaan soepel.

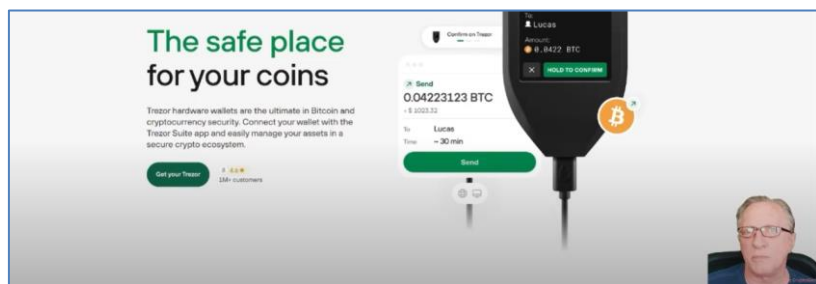

Belangrijk: Wanneer u de hardware wallet ontvangt, is het belangrijk dat u controleert of er niet geknoeid werd met de hardware wallet. Check daarom [deze \(Trezor\)](#) of [deze \(Ledger\)](#) site bij ontvangst.

Algemeen principe: Sla steeds het grootste deel van uw crypto op de hardware wallet op. Wanneer een aankooporder werd uitgevoerd, haal dan zo snel mogelijk de cryptomunten van de exchange en stuur ze rechtstreeks naar de hardware wallet. Als u wenst te verkopen, stuur dan enkel een klein deeltje van uw balans naar Kraken. Dit deel zet u reeds klaar voor verkoop in het orderboek via een limitorder. Wanneer alle of bijna alle verkooporders uitgevoerd zijn, kan u de volgende schijf crypto naar Kraken sturen en in het orderboek zetten.

Gebruik | Bitcoin

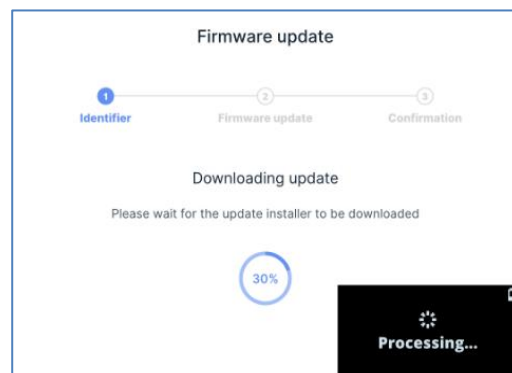
Trezor heeft [de software app "Trezor Suite"](#) en biedt [een handleiding](#) aan waarin stap per stap, met foto's, het gebruik (waaronder het initialiseren bij het eerste gebruik) overlopen wordt. Verder is er [het volgende filmpje](#) waarin tevens stap per stap wordt geïllustreerd hoe uw Trezor T gereed te maken voor gebruik. We raden aan om dit goed door te nemen vooraleer u start.

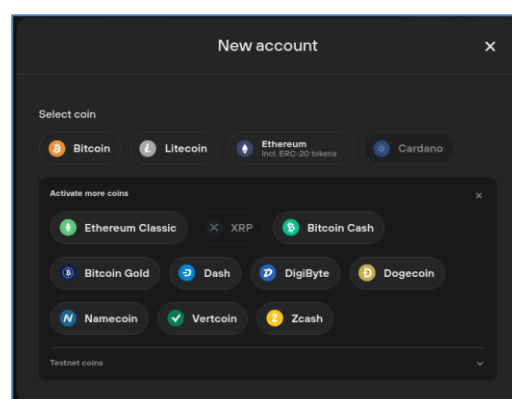
Ledger heeft [een softwareprogramma genaamd "Ledger Live"](#), met zowel een desktop-versie als een mobiele versie. Bij aanvang zouden we u aanraden om sowieso met de desktop-versie te (leren) werken, dat is wat handiger. Net als Trezor biedt Ledger [een handleiding](#) aan voor gebruik (waaronder het initialiseren bij het eerste gebruik), en ook hier hebben we [een introducerend filmpje](#) (voor de Nano S).

Belangrijk: Gebruik steeds de laatste versie van de software én de laatste firmware versie van uw hardware wallet. Normaal gezien melden zowel Trezor als Ledger automatisch wanneer er updates beschikbaar zijn. Het is een kwestie van stap per stap de instructies te volgen. Wie zich voor de zekerheid toch even hierover zou willen inlezen, kan dat [hier \(voor Trezor\)](#) en [hier \(voor Ledger\)](#). Indien u de Trezor ook voor XMR wil gebruiken, is het belangrijk om niet de "Bitcoin-firmware" (wat enkel met BTC werkt) maar de "algemene firmware" te installeren (wat met zowel BTC als XMR werkt).

Ledger firmware updaten loopt daarentegen soms stroef. In uiterste gevallen is een volledige reset nodig. Hiervoor dient u steeds te controleren of u nog over uw woordsleutel beschikt, anders bent u uw crypto kwijt. Bij aanhoudende problemen kan u de [Ledger support](#) contacteren.

Het is ook mogelijk om verschillende wallets aan te maken op de Trezor. Dit kan handig zijn wanneer u bijv. voor uw partner, ouders, of kinderen crypto aanhoudt. Het valt echter aan te bevelen zoveel mogelijk te scheiden en in eigen beheer te houden.

Als u een BTC-adres en een XMR-adres aangemaakt heeft via uw hardware wallet, dan is het niet noodzakelijk om telkens uw cryptobalans te controleren via uw hardware wallet. Toch is het wel aan te raden dit een of twee keer per jaar te doen om zo o.a. de hardware wallet up to date te houden met de laatste software. Mocht u een keer uw coins niet meer zien, schrik dan niet meteen, want de kans is zeer waarschijnlijk dat de software gewoonweg niet meer up to date is. Sla niet in paniek, maar update uw software, en laat de synchronisatie haar werk doen. Zolang u de seed-woorden op papier heeft, is er geen reden tot paniek.

Gebruik | Monero

Belangrijk: Net als bij Bitcoin hierboven is het noodzakelijk dat u steeds de meest recente (update van de) software gebruikt en ook de meest recente firmware voor uw hardware wallet geïnstalleerd hebt. Het updaten van Trezor en Ledger (wat automatisch wordt gemeld) werd hierboven besproken. Met betrekking tot de Monero-software kan u zelf opvolgen wanneer er een nieuwe versie is via [hun site](#) of op [deze Reddit-pagina](#) (waar u ook tal van andere interessante XMR-informatie kan vinden). Mocht u opmerken dat uw wallet niet meer synchroniseert, dan is dit waarschijnlijk de oorzaak.

Monero werkt wat anders dan Bitcoin. Er dient gebruik gemaakt te worden van externe software om uw wallet te gebruiken. De basis is dat u een Monero-wallet aanmaakt op uw Trezor T of Ledger Nano (die u reeds initialiseerde - zie hierboven) via Trezor Suite of Ledger Live (wat u reeds installeerde - zie hierboven), en daarna via de Monero software de verbinding maakt met de Monero wallet op uw hardware wallet. Hier ligt dus het verschil met BTC: enkel de Trezor of de Ledger software is niet genoeg om uw XMR-wallet te beheren.

Met betrekking tot de XMR-software hebt u twee keuzes: ofwel dient u de laatste versie van [het "Monero Bankprogramma" \(of "GUI"\)](#) te installeren (de enige optie voor Trezor, één van de twee opties voor Ledger), ofwel kiest u voor de meer gebruiksvriendelijkere, maar wat minder veilige, optie om uw Ledger te koppelen aan [de Monerujo-app op Android](#). Dit kan interessant zijn voor kleinere uitgaves, bijv. shoppen met crypto, zolang u niet teveel waarde erop laat staan.

Er zijn handleidingen voor het Bankprogramma (GUI) gemaakt door [Trezor](#) en door [Ledger](#) zelf, en er zijn handleidingen voor het Bankprogramma (GUI) opgesteld door de XMR-community voor [Trezor](#) en voor [Ledger](#). De mensen die een koppeling tussen hun Ledger en Monerujo willen maken, vinden [hier een handleiding](#), en we raden ook aan om eens de volgende filmpjes door te nemen: [Monero en Trezor](#), [Monero en Ledger](#), en het [updaten van Monero GUI](#).

Belangrijk: Wanneer u gebruik maakt van de "simple mode" in het Bankprogramma (GUI), dan is het mogelijk dat het enkele minuten duurt vooraleer het synchronisatieproces start. Dat is normaal, geef het wat tijd. Het is nl. mogelijk dat u op drukke momenten in een wachtrij geplaatst wordt. Als na 5 minuten de synchronisatie nog niet start, kan u eens de GUI opnieuw starten om opnieuw te proberen.

Belangrijk: Laat u niet vangen door frauduleuze mails die u een link meegeven omdat u zogezegd een update moet uitvoeren. Updaten doet u enkel in en via de software van uw hardware wallet.

Blockchain

[ˈblæk-ˌtʃæn]

A digital database or ledger that is distributed among the nodes of a peer-to-peer network.

U kunt ook de blockchain volledig downloaden. Dat geeft de garantie op goed functionerende software, maar dan dient u echter wel zo'n 250 GB vrije plaats te hebben op uw PC. U zal ook merken dat de synchronisatie iets langer duurt dan normaal. Kies énkél voor deze optie als u over een recente, "high-end" PC beschikt met een SSD-schijf.

Guide for the Monero GUI wallet

All you need to understand every single part of your Monero wallet, plus some useful tips
v1.9

GUI ("Graphical User Interface") is een acroniem voor "grafische gebruikersinterface", de interface waarmee gebruikers a.d.h.v. grafische elementen kunnen communiceren met diverse elektronische apparatuur zoals computers, laptops, smartphones en tablets. U dient de laatste versie van de Monero GUI te downloaden om XMR te kunnen koppelen aan uw hardware wallet.

Indien uw crypto zeer grote waarden begint aan te nemen, dient u extra te investeren in veiligheid. De vuistregel blijft: maximaal 10% van de cash-laag in crypto. Maar indien de waarde van deze fiat en/of crypto die u permanent op een exchange-account staan hebt echt danig groot is, dan zou het ook geen enkel probleem mogen zijn om enkele 100 euro's te investeren in een degelijke hardware wallet.

Tot slot

De basis voor uw vermogen is en blijft de investeringspiramide. Zorg voor voldoende edelmetalen en cash. Binnen de 30% cash houden wij slechts een klein stukje aan in Bitcoin en Monero (niet meer dan 10% van cash, en dus 3% van het totaal vermogen). We beschouwen crypto als een soort cash, maar het risico ligt hoger dan bij 'reguliere' cash zoals euro's en dollars. Het mogelijke rendement ook... Steek er echter nooit meer geld in dan wat u op voorhand bereid bent te verliezen. Slaapt u 's nachts slecht door uw beleggingen? Volgt u regelmatig angstig de koersen op? Dan neemt u te veel risico.

En risico is onvermijdelijk deel van de cryptowereld. De zwakste schakel zal uitmaken hoe veilig iets is. 100% veilig bestaat niet. Stuur u cryptomunten naar een verkeerd of onbestaand crypto-adres, dan bent u onherroepelijk de crypto van deze foute transactie kwijt. Kent iemand anders uw paswoorden of cryptowoordensleutels, dan heeft men ook toegang tot uw crypto. Dit is ook het geval met een hardware wallet. Bent u die paswoorden kwijt, dan bent u ook onherroepelijk uw crypto kwijt. Op een crypto-exchange kan u in sommige gevallen nog aan uw crypto na een interventie van de helpdesk en een proces waarin u aantoonde de eigenaar te zijn. Dit kan echter meerdere weken in beslag nemen, en het grootste nadeel blijft dat deze crypto bij een 3de partij staan en dus om te beginnen al minder veilig zijn.

De cryptowereld is ook heel dynamisch. Er verandert elke dag veel op technisch vlak, en dus is dit document een momentopname. Bij twijfels en vragen kan u bij onze support terecht. Dat kan gaan over bijv. verdeling, Bitcoin vs. Monero, onze koersverwachtingen, onze kijk op verdere regulering, of de filosofie achter crypto. Wanneer u echter met specifieke gebruikersproblemen zit (software updates, het aankopen en verkopen op de exchanges, enzovoort), is het voor ons moeilijk om gedetailleerd te kunnen antwoorden. We kunnen, en zullen, proberen aanwijzingen te geven waar mogelijk, maar beseft dat wij geen technische crypto-helpdesk zijn.

Desondanks de bovenstaande risico's is het steeds verstandig om wat crypto op te nemen in uw portefeuille. Zoals we vaak meegeven in de reguliere Safecapital-edities (bijv. [editie #006](#), waarin we onze toekomstperspectieven op BTC en XMR bespreken) willen we nooit 'bitcoinloos' zijn. En met dit dossier heeft u een leidraad in handen die u kan helpen om dat ook nooit meer te zijn. Succes!

Team Safecapital

Ook kan u als volgt extra veiligheid bekomen:

- Koop een nieuwe laptop en smartphone
- Maak een nieuw email-adres aan
- Gebruik dit adres nooit op een andere PC
- Maak uw Kraken-account aan op die laptop
- Gebruik er het nieuwe email-adres voor
- Log nooit in op uw account op een andere PC
- Maak een 2FA aan voor Kraken én uw e-mail
 - Gebruik hiervoor uw nieuwe telefoon
 - Gebruik die telefoon voor niets anders
 - Idealiter draait de laptop op Linux

Als u elders nog een exchange-account wenst te openen, kan u wel die mail en laptop gebruiken. En de gsm kan u gebruiken voor andere 2FA's of het gebruik van de Monerujo-app. Gebruik het echter niet voor alledaagse zaken, want dat leidt tot programma's die op de achtergrond worden geïnstalleerd en bijv. bijhouden wat u intikt.

Bij vragen [kan u bij onze support terecht](#). Dat kan gaan over bijv. verdeling, Bitcoin vs. Monero, onze koersverwachtingen, onze kijk op regulering, etc. Het is echter moeilijk om op specifieke gebruikersproblemen te reageren (software updates, het aankopen en verkopen op exchanges, enzovoort). We kunnen en zullen proberen aanwijzingen te geven, maar zijn geen technische crypto-helpdesk. Succes!